

NORGES HØYESTERETT

Den 21. juni 2022 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Skoghøy, Matheson og Falch i

HR-2022-1215-U, (sak nr. 22-078315STR-HRET), straffesak, anke over kjennelse:

A (advokat Jan Ivar Brataas)

mot

X Borettslag (advokat Håvard Bakken)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder avvisning av sivilt krav i straffesak der tiltalte ble frifunnet.
- (2) A ble tiltalt for grovt bedrageri mot X Borettslag, hvor han i den aktuelle perioden var styreleder. Ifølge tiltalen var beløpet han uberettiget fikk utbetalt, i underkant av 1,9 millioner kroner. Han ble også tiltalt for ett tilfelle av simpelt bedrageri, men dette forholdet har ikke betydning for saken her.
- (3) I tillegg til påstand om straff i henhold til tiltalen la aktor ned påstand om at A skulle dømmes til å betale borettslaget ca. 1,74 millioner kroner i skadeserstatning og 14 250 kroner i erstatning til Y AS for ikke i tide å levere tilbake en sykkel A hadde leid for en dag.
- (4) Romerike og Glåmdal tingrett avsa 28. september 2021 dom og kjennelse med slik slutning:
 - "1. A, født 00.00.1970, frifinnes for overtredelse av straffeloven § 372, jf. § 371 bokstav a og straffeloven § 371 bokstav a.
 2. Erstatningskravet fra X borettslag avvises.
 3. A, født 00.00.1970, dømmes til å betale 6 700 – seks tusen sju hundre – kroner i skadeserstatning til Y AS innen 2 – to – uker fra forkynnelse av dommen.
 4. Saksomkostninger idømmes ikke."
- (5) Begrunnelsen for å avvise borettslagets erstatningskrav var at det ikke var gitt nærmere opplysninger om grunnlaget for kravet, jf. straffeprosessloven § 427 første ledd andre punktum og § 264 b andre ledd andre punktum. Det ble også vist til at vedtaket om å fremme

erstatningskrav for borettslaget ikke var truffet av borettslagets generalforsamling, jf. borettslagsloven § 12-3 første ledd.

- (6) Dommen ble godtatt av påtalemyndigheten 26. oktober 2021. Ved påtalemyndighetens brev 1. november 2021 ble borettslaget orientert om at «forholdet er avgjort ved at siktede er frifunnet ved dom». Deretter innga borettslaget 16. november 2021 anke over tingrettens kjennelse om avvisning.
- (7) Eidsivating lagmannsrett kom i kjennelse 2. mai 2022 til at borettslagets anke til lagmannsretten var fremsatt i tide, og at det under enhver omstendighet var grunnlag for å gi oppfriskning for en eventuell fristoversittelse, jf. straffeprosessloven § 318 første ledd bokstav a, jf. § 379 første ledd andre punktum. Saken ble derfor tatt til behandling av lagmannsretten.
- (8) Etter lagmannsrettens oppfatning måtte borettslagets generalforsamling anses å ha fattet vedtak om å fremme erstatningskrav mot A. Lagmannsretten fant også at tingretten ikke kunne avvise borettslagets erstatningskrav fordi det ikke var tilstrekkelig opplyst. Når erstatningskravet var fremmet av påtalemyndigheten, måtte lagmannsretten ta stilling til kravet. Lagmannsretten avsa på dette grunnlag kjennelse med slik slutning:
 - "1. Romerike og Glåmdal tingretts kjennelse av 28. september 2021 om å avvise erstatningskravet fra X Borettslag, oppheves.
 2. I sakskostnader for lagmannsretten betaler A til X Borettslag kroner 17 194 – syttentusenettihundreogtittifire – innen 2 – to – uker fra forkynnelse av kjennelsen."
- (9) A har anket lagmannsrettens kjennelse til Høyesterett. Anken gjelder saksbehandlingen og lovtolkningen.
- (10) Lagmannsretten har behandlet saken etter straffeprosesslovens regler. Det anføres at det er begått kontradiksjonsfeil ved at As prosessfullmektig ikke fikk varsel om lagmannsrettens brev i Aktørportalen, hvor lagmannsretten ba partene uttale seg om valg av prosessregelverk – straffeprosessloven eller tvisteloven.
- (11) Videre anføres at det var feil av lagmannsretten å gi borettslaget oppfriskning for oversittelse av ankefristen. Det var grunn til å legge borettslaget til last for fristoversittelsen, og anken bør derfor avvises som for sent fremsatt.
- (12) Endelig anføres at tingretten korrekt avviste borettslagets krav mot A. Den ene delen av kravet var for sent fremsatt. For den andre delen av kravet forelå ikke gyldig vedtak fra generalforsamlingen, jf. borettslagsloven § 12-3 første ledd første punktum.
- (13) *X Borettslag* har i tilsvaret anført at kontradiksjonsfeilen ikke har hatt betydning for lagmannsrettens kjennelse. Borettslaget er videre enig med lagmannsretten i at kravene mot A ikke skulle ha vært avvist av tingretten, og at det var riktig å gi oppfriskning, dersom først anken var for sent fremsatt.
- (14) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at anken er en videre anke over kjennelse hvor ankeutvalgets kompetanse er begrenset til å prøve lagmannsrettens saksbehandling og generelle lovtolkning, jf. straffeprosessloven § 388 første ledd.

- (15) Det er riktig at det er begått saksbehandlingsfeil i lagmannsretten, ved at A ikke fikk anledning til å uttale seg om hvilken lov anken skulle behandles etter. Denne feilen har imidlertid ikke betydning for utfallet av saken, idet ankeutvalget er enig med lagmannsretten i at denne anken skulle behandles etter straffeprosesslovens regler om anke over kjennelse, jf. HR-2017-1106-U avsnitt 10 og HR-2008-581-A avsnitt 12.
- (16) Ankeutvalget kan heller ikke se at lagmannsretten har tolket straffeprosessloven uriktig. Lagmannsretten har funnet at borettslagets generalforsamling hadde truffet beslutning om å fremme erstatningskravet, og tingretten kunne da ikke avvise kravet fordi det ikke var tilstrekkelig begrunnet.
- (17) Etter straffeprosessloven § 428 fjerde ledd kan retten nekte å forfølge et sivilt krav i en straffesak dersom det er mest hensiktsmessig å behandle dette i sivilprosessens former. Denne bestemmelsen gir imidlertid ikke grunnlag for å avvise det sivile kravet.
- (18) Straffesaken er nå for lengst rettskraftig avgjort, og det er derfor ikke lenger noen straffesak å behandle det sivile kravet sammen med, jf. straffeprosessloven § 3. Ved den nye behandlingen må tingretten vurdere om det etter straffeprosessloven § 428 fjerde ledd er grunnlag for å nekte å behandle borettslagets erstatningskrav etter straffeprosesslovens regler og henviser borettslaget til i tilfelle å forfølge det etter tvisteloven.
- (19) Borettslaget har fått medhold i sin anke. Som lagmannsretten har påpekt, kan tvistelovens sakskostnadsregler anvendes analogisk i saker som behandles etter straffeprosessloven, jf. Rt-2015-18 avsnitt 10. Ankeutvalget finner imidlertid at tungtveiende grunner tilsier at A fritas for sakskostnadsansvar for Høyesterett. Det er derimot ikke grunnlag for å endre lagmannsrettens sakkostnadsavgjørelse.
- (20) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G

Anken forkastes.

Sakskostnader for Høyesterett tilkjennes ikke.

Wilhelm Matheson
(sign.)

Jens Edvin A. Skoghøy
(sign.)

Ingvald Falch
(sign.)